

ЯКІСТЬ ВОДНИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ

*Бойко О.А.,
здобувач вищої освіти
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Миколаївський національний аграрний університет*

В Україні 80% населення використовують у своєму повсякденному житті воду з поверхневих джерел. Екологічний стан цих вод з кожним роком погіршується і несе загрозу для нормального функціонування людського організму. Основним стратегічним національним інтересом держави має бути забезпечення населення якісною питною водою. За даними ВООЗ у світі близько 25% населення піддається ризику споживання неякісної питної води, а понад 80% усіх захворювань людини безпосередньо пов'язані із вживанням неякісної води, до складу якої входять речовини, що можуть викликати токсичні ефекти, у тому числі мутагенні та канцерогенні [1]. Фактично майже 3,5 мільйонів випадків смертей зафіксованих через проблему неякісного водопостачання, санітарією та гігієною в країнах, що розвиваються.

Щороку у водойми України, за офіційними даними, відбувається скид близько 300 млн кубометрів неочищених стоків, але неофіційна статистика може показати значно гірші результати. Середньорічні дані лабораторних вимірювань, які проводять органи Державного агентства водних ресурсів України, свідчать про підвищений вміст у воді контрольованих створів важко та легкоокисних забруднюючих речовин [2].

До централізованого питного водопостачання, окрім поверхневих водойм, входять також підземні джерела. В деяких випадках, вони - єдине джерело водопостачання. При цьому близько 50 % обсягів підземної води, що подається лише зокрема комунальними водопроводами, не відповідає встановленим стандартам щодо використання питної води. Причиною, у більшості випадків, є надлишковий вміст мінеральних речовин у ґрунтах, де беруть початок підземні води. Під державним наглядом санітарно-епідеміологічних станцій знаходяться централізовані системи питного водопостачання. Проте, частка водопроводів, які не відповідають встановленим санітарно-гігієнічним вимогам з кожним роком тільки зростає.

Головними причинами відхилення стану водопроводів від встановлених гігієнічних вимог є: переважання відсутності водоохоронних зон, необхідного комплексу очисних споруд та знезаражувальних установок.

Деякі заходи для вирішення цієї проблеми визначено. Для покращення стану водойм відповідно до статті 218 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного добробуту населення» потрібно забезпечити навколо водних об'єктів оптимальне поєднання лісових насаджень та лук, здійснити комплекс заходів з припинення скидання до них неочищених стічних вод, ренатуралізації осушених заплавл, рекультивації порушених земель, а також провести моніторинг стану гідротехнічних споруд на річках, переробки берегів, що призводить до обміління та замулення річок [2]. У порядку законодавчої ініціативи Кабінет Міністрів України у травні 2018 року подав на розгляд Верховної Ради України проєкт Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо питної води та питного водопостачання». Документ передбачає, що органи місцевого самоврядування отримують повноваження затверджувати: схеми оптимізації роботи систем централізованого водопостачання та водовідведення; норми питного водопостачання [3].

Ще одним важливим нововведенням законопроєкту є надання підприємствам питного водопостачання права видавати технічні умови на приєднання до систем питного водопостачання або водовідведення. Пріоритетними завданнями для покращення якості питної води мають бути: модернізація систем водопостачання, будівельні і реконструкційні процеси водоочисних систем з використанням сучасних новітніх технологій, здійснення систематичного виробничого контролю безпечності та якості питної води від джерела водопостачання до місця її споживання, відповідно до санітарних вимог.

Отже, стан системи якісного питного водопостачання в Україні незадовільний. Проблема забезпечення населення якісною питною водою в достатній кількості має комплексний характер. Зокрема вона включає цілу низку проблем соціо-еколого-економічного, народногосподарського, територіального і нормативно-правового характеру. Тому забезпечення її вирішення повинно охоплювати ряд заходів організаційного, технічного, економічного та правового характеру.

Бібліографічний список:

1. Заявників хвилює якість води та надання послуг з водопостачання. URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/2567314-zaavnikiv-hvilue-akist-vodi-ta-nadanna-poslug-z-vodopostacanna.html (дата звернення 10.04.2020р.)
2. Зберегти воду: українські водойми потерпають від забруднення. URL: <https://www.unian.ua/ecology/naturalresources/1455473-zberegiti-vodu-ukrajinski-vodoymi-poterpayut-vid-zabrudnennya.html> (дата звернення 10.04.2020р.)

3. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо питної води та питного водопостачання». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JH6FV00A> (дата звернення 10.04.2020р.)

*Науковий керівник – Вишнеvsька О.М.,
д-р екон. наук, професор*